

► Balíček opatrení nás poškodzuje, odporúčame neprevziať!

Balíček tzv. konsolidačných opatrení je **otvoreným útokom na našu životnú úroveň**. Znamená **znižovanie miezd** (v dôsledku zmien, týkajúcich sa základu nezdaniateľnej časti príjmov či platby odvodov zo všetkých príjmov), **rast cien** (v súvislosti s rastom DPH, ohlasovaným zdražením tepla, teplej vody a zvýšením spotrebnej dane z pohonných hmôt) a **zhoršenie pracovných podmienok**, ktoré prinesie pripravovaná novela zákonníka práce. **Tieto opatrenia si nevyberajú, zasiahnu nás všetkých:** zamestnancov štátnej správy a štátnych firiem, ktorým navyše hrozí masové prepúšťanie, ale aj pracujúcich v súkromnom sektore, dôchodcov, študentov či nezamestnaných.

★ Tieto kroky nie sú bleskom z jasného neba. Nadväzujú na predchádzajúce reformy, ktoré spustila Dzurindova druhá vláda v rokoch 2002 – 2006. Oproti reformám, ktoré dnes presadzuje napríklad česká vláda, sa slovenský „balíček“ môže zdať malým sústom. Nenechajme sa však oklamať: **v okolitých krajinách len dobiehajú to, čo slovenskí šéfovia a politici stihli už pred rokmi.**

★ Súčasné reformy navyše prichádzajú po dvoch rokoch hospodárskej krízy, ktorú šéfovia využili na prepúšťanie a znižovanie miezd, ale aj na pritvrdenie podmienok na pracoviskách, vynucovanie nadčasov alebo práce na živnosť. Ekonomická kríza bola pre zamestnávateľov šancou, ktorej sa radi chopili: napríklad slovenská priemyselná výroba je dnes nad úrovňou pred krízy, hoci v priemysle pracuje o 115-tisíc menej zamestnancov ako v roku 2008. **Kríza teda znamenala viac práce + menej peňazí pre nás a vyššiu produktivitu práce + vyššie zisky pre šéfov. „Konsolidácia“, ktorej čelíme dnes, je len plošným uplatnením stratégie, ktorú už dobre poznáme z pracovísk.**

★ Dôsledkom navrhovaných opatrení bude rast inflácie, ktorá sa má v roku 2011 vyšplhať na 3,7 %. Pripraví nás aj o tie malé a zriedkavé zlepšenia, ktoré sa kde-tu podarilo získať – či už v Hencovciach ostrým štrajkom, alebo v bratislavskom Volkswagene kolektívnym vyjednávaním. **„Konsolidácia“ tak utopí aj ojedinelé zvýšené mzdy vo vyšších cenách.**

★ **Už dnes je zrejmé, že nepôjde o prechodné opatrenia:** „Konsolidácia bude musieť pokračovať aj v ďalšom období,“ povedala v septembri premiérka Iveta Radičová. Treba sa im preto postaviť tým ráznejšie – skôr ako sa rozbehnú naplno.

Ak chceme uspieť, nestačí len protestovať. Proti opatreniam štátu musíme postaviť naše vlastné opatrenia. Ich základom musí byť: **Riadme sa len svojimi vlastnými záujmami.**

★ Konajme proti šéfom a štátu tak, ako oni konajú proti nám – sebecky a kolektívne. Zamestnávatelia ani politici sa nestarajú o to, ako sa zmenia naše domáce rozpočty po zvýšení cien a znížení miezd. Politikov nezaujíma, že **zníženie štátneho dlhu bude pre nás, naopak, znamenať ďalšie zadlžovanie prostredníctvom úverov a hypoték.** Šéfom je zase ukradnuté, že zníženie miezd a zhoršenie pracovných podmienok si budeme musieť vynahradiť druhým či tretím úväzkom.

★ Proti opatreniam sa musíme postaviť **s vedomím našich vlastných záujmov** – záujmov ľudí, ktorí sú závislí od miezd, sociálnych dávok či dôchodkov. **Náš nesúhlas môže byť účinný len v prípade, ak šéfov a štát zasiahne na citlivom mieste.**

Za štátny dlh a stav hospodárstva zodpovedajú politici a šéfovia, ktorí z neho majú zisk. Je na nich, aby hľadali riešenia – na nás je, aby sme si vymohli, že sa nedotknú našich vrecák.

- ★ Demonštrácie ako tá dnešná môžu povzbudiť, no samy nestačia. Ak si chceme udržať životnú úroveň, nezaobídeme sa bez mobilizácie na pracoviskách. **Naša sila je tam, kde môžeme narušiť výrobu zisku:** vo fabrikách, v nemocniciach, kanceláriách, v obchodoch. Neexistuje silnejšia páka na šéfov (a aj štát je jedným z nich) než **štrajk**. Štát zase môžu ochromiť a zabolieť **blokády úradov**.
- ★ **Nespoliehajme sa na opozičné strany.** V boji o naše hlasy sú dnes ochotné sľúbiť čokoľvek, no neraz sme na vlastnej koži zažili, aké dôveryhodné sú také sľuby. Opoziční politici ani ich priatelia z top manažmentu či finančných skupín pripravovanú „konsolidáciu“ nepocítia. Boj proti nej je **naš problém**.
- ★ **Môžeme sa spoliehať na odbory? Sotva.** Už vo februári 2009, v čase krízy, keď nás šéfovia najviac tlačili k múru, **sa odbory zaviazali, že nebudú „tlačiť na pílu“ a usilovať sa o zvyšovanie miezd.** S pokorou prijali zavedenie takzvaného flexikonta, ktoré pre mnohých z nás dnes znamená prácu v nadčase bez príplatkov. A ako nedávno priznal predseda OZ KOVO Emil Machyna, v dôsledku zmierlivého postoja odborov klesli počas krízy napr. mzdy v strojárstve o 15 – 20 percent.

Odbory nikdy nekopú len za pracujúcich. Berú ohľad na „stav ekonomiky“, na požiadavky „sociálnych partnerov“, teda šéfov a štátu. Sú vždy pripravené ku kompromisom a k politickým dohodám. **Jedinou oporou si preto môžeme byť sami navzájom:**

- ★ Tak ako máme vlastné záujmy, nezávislé od záujmov štátu a zamestnávateľov, potrebujeme aj vlastnú seba-organizáciu – **nezávislú** od odborov a ich vyjednávania. Sme naozaj v neľahkej situácii: spoľahnúť sa môžeme len na seba, čo si vyžaduje veľkú zodpovednosť a spoluúčasť. Ak chceme vyhrať, bude to niečo stáť. Isté však je, že ak uveríme sľubom a spoľahneme sa na opozičné strany či na odbory, prehráme. A nebude to nakrátko.
- ★ Výraznou črtou „konsolidačných opatrení“ je, že dopadnú na nás všetkých. No to, čo sa zdá byť najsilnejším tromfom v rukách štátu a šéfov, sa môže zmeniť na našu výhodu v boji proti nim. Čím viac ľudí opatrenia zasiahnu, tým viac ľudí bude mať dôvod postaviť sa im. **Je preto čas hľadať spojencov:** na vlastnom pracovisku, ale aj u dodávateľov a odberateľov, v iných firmách v sektore, na sídliskách či na úradoch práce.

Politici si túto potenciálnu slabinu dobre uvedomujú a usilujú sa nás rozdeliť. **Nenaleťme im** na bulvárne správy o „vysokých“ platoch štátnych zamestnancov, o „prezamestnanosti“ a „privilegiách“ v štátnych firmách, ani na rozprávky o nezamestnaných, ktorí „zneužívajú“ sociálne dávky. Chceme snáď dopadnúť tak, že budeme ukazovať jedni na druhých – „Týmto zoberte, tí si žijú nad pomery“?

Máme na výber. Buď pristúpime na hru šéfov a politikov, odovzdáme sa do rúk opozičných strán či odborárskych vyjednávačov – a prehráme. Alebo začneme **konať vo vlastnom kolektívnom záujme, bez ohľadu na rozpočet a stav ekonomiky.**

Našou bezprostrednou úlohou je obrana našej životnej úrovne. V kapitalizme musíme takéto boje zvädzať neustále. Okrem okamžitých výdobytkov sú ich najcennejším výsledkom **kolektívne skúsenosti** a **sebadôvera pracujúcich, vďaka ktorým dokážeme lepšie čeliť útokom šéfov a štátu.** Zároveň nám umožňujú vidieť za horizont súčasnej spoločnosti, v ktorej nás pod krkom stále držia zamestnávatelia a ich politici.